

**MIKKELIN SEUDUN
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**
PL 33, 50101 MIKKELI

PÄÄTÖS 2/2026
Maa-aineslain (555/1981)
4 §:n mukaisessa lupa-
asiassa.

Päätöksessä on liitteineen 11
sivua.

MAA-AINESLUPA / JARI T. LIUKKONEN OY / KAPPAKALLION OTTOALUE, HIRVENSALMI

ASIA Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös maa-ainesten ottamiseen Hirvensalmen Ripatin kylässä sijaitsevalle tilalle Kappakallio (97-419-5-67), ns. Kappakallion ottoalueelle.

Kiinteistön ja ottoalueen sijainnin osoittava kartta on päätöksen liitteenä.

Ottoalueen sijaintikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
N: 6831077
E: 479307

HAKIJA Jari T. Liukkonen Oy (y-tunnus: 2094865-9)

KIINTEISTÖNOMISTAJA

Hakijalla on Kappakallion (5:67) kiinteistön omistajan kirjallinen suostumus maa-ainesten ottamiselle.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Lupaa haetaan hiekan ottamiselle. Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n perusteella.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena Mikkeliissä toimii Mikkelin seudun ympäristölautakunta.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on jätetty Lupapisteeseen 8.12.2025.

SELVITYS OTTAMISALUETTA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Lupatilanne

Aluetta on käytetty aiemmin kotitarveottamiseen. Alueella ei ole ollut voimassa aikaisemmin maa-aineslupaa.

Alueen kaavoitustilanne

Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista asema- tai yleiskaavaa. Etelä-Savon maakuntakaavassa alueeseen ei kohdistu merkintöjä.

OTTAMISALUEEN YMPÄRISTÖ, MAISEMA JA KOHTEET, JOIHIN MAA-AINESTEN OTTAMISELLA ON VAIKUTUSTA

Ottamisalue sijaitsee Hirvensalmen kunnan Ripatin kylällä, ns. Kappakallion hiekka-alueella. Ottoalue sijoittuu kiinteistölle Kappakallio (97-419-5-67). Kyseessä on vanha kotitarveottamiseen käytetty alue, joka on metsittynyt. Vanhan ottamistoiminnan aiheuttamat rintaukset näkyvät maastossa.

Ottamisalueella sijaitsee kaksi vanhan ottamisalueen monttua, joiden tasot ovat +110.2 (N2000) ja +111.5 (N2000). Ottoalueen länsipuolella sijaitsevan ojan vedenpinnan taso on +109.15 (N2000). Ottoalueella sijaitsee harjanne, jonka maanpinnan taso on +113.9 - +114.8 (N2000).

Lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat noin 400 metrin ja 615 metrin etäisyydellä ja lähin vapaa-ajankiinteistö sijaitsee rannalla noin 650 metrin etäisyydellä.

Alueella ei sijaitse pohjavedenottamoita eikä aluetta ole määritelty pohjavesialueeksi.

Luontoselvitys

Hakemukseen ei ole liitetty luontoselvitystä. Suunnittelualue on vanhaa ottamisaluetta, jolla ei ole erityisiä luontoarvoja. Suunnittelualue ja sitä ympäröivä alue on tällä hetkellä avohakattu. Lajitietokeskuksen mukaan alueella ei ole havaintoja uhanalaisista lajeista tai luontotyypeistä, eikä alue sijaitse luonnonsuojelu- tai Natura-alueella.

OTTAMISTIEDOT

Maa-aineslupaa haetaan kolmeksi vuodeksi. Haettavan ottoalueen pinta-ala on 0,4 hehtaaria. Suunnitelman mukaisesti alueelta on mahdollisuus ottaa yhteensä noin 6 000 m³ ktr hiekkaa. Hiekkakerroksen paksuus alueella on 1 – 3 metriä.

Ottamistoimet

Hakemuksen liitteenä ei ollut ottamissuunnitelmaa. Maa-aineslain 5 §:n mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen.

Hakemuksen mukainen ottotoiminta voidaan tulkita olevan maa-aineslain tarkoittamalla tavalla vähäinen hanke, josta ei ole vaadittu laatimaan ottosuunnitelmaa.

Ottaminen aloitetaan pintamaiden kuorimisella. Pintamaat läjitetään alueen reunalle. Hiekka on tarkoitus ajaa 1-2 erässä luvanhakijan viereiselle kallioalueelle, josta sitä myydään eteenpäin. Hiekan kuljetukseen voidaan käyttää olemassa olevia metsäautoteitä.

Toiminta on lyhytaikaista ja ottoalue metsitetään nopeasti.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä ei ole kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Toiminnassa ei synny kaivannaisjätteitä. Alueelta kuoritut pintamaat hyödynnetään alueen maisemoinnissa.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan päätyttyä kuoritut pintamaat levitetään takaisin ottamisalueelle ja kiinteistönomistaja istuttaa alueelle puuntaimet.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Mikkelin kaupungin ja Hirvensalmen kunnan verkkosivuilla ja osoitteessa www.julkipano.fi -sivulla 10.12.2025 – 15.1.2026 välisenä aikana. Naapurikiinteistöjen omistajille (9 kpl) on lähetetty tieto lupahakemuksen vireilläolosta

kirjeenä. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusaikana Mikkelin seudun ympäristöpalvelut -yksikössä ja Lupapisteessä.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta ei pyydetty lausuntoja.

Maastokäynti

Alueelle ei ole tehty maastokäyntiä. Hakija on lähettänyt luvan valmistelua varten alueesta valokuvia.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta myöntää Jari T. Liukkonen Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainesten ottamisluvan Hirvensalmen Ripatin kylässä sijaitsevalle tilalle Kappakallio (97-419-5-67), Kappakallion ottoalueelle, edellyttäen, että toimet toteutetaan ja ylläpidetään hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaisesti ja toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä:

1. Ennen ottotoiminnan aloittamista hakijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta aloitustarkastusta. Luvassa määrätty maa-aineslain mukainen vakuus tulee olla asetettuna ennen ottamisen aloittamista.
2. Alueelta, joka tulee olla merkittynä maastoon, saa ottaa hiekkaa suunnitelman mukaiselta 0,4 hehtaarin alueelta enintään 6 000 k-m³.
3. Alin sallittu ottotaso on +111.0 (N2000) kuitenkin niin, että pohjaveteen jää vähintään kahden metrin vähimmäissuojaetäisyys. Alin ottotaso tulee merkitä maastoon korkomerkillä.
4. Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla pohjaveden korkeusasemaa kaksi kertaa vuodessa. Tarkkailu tulee tehdä alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta tai muulla luotettavalla tavalla, esimerkiksi lähimmän ojan vedenpinnan avulla.

Tarkkailun tulokset tulee ilmoittaa Ympäristöpalveluille.

5. Toiminnanharjoittajan tulee kiinnittää huomiota polttoaineiden ja muiden öljytuotteiden asianmukaiseen säilyttämiseen ja huolelliseen käsittelyyn. Aluetta ei saa käyttää romujen tai muun jätteen varastona.

Mikäli öljyä tai muuta pohjavesille haitallista ainetta kuitenkin pääsee maaperään tai pintavesiin, luvan saajan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja tarvittaessa vahingosta tulee ilmoittaa pelastuslaitokselle. Kaikista alueella tapahtuvista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista vahingoista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

6. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle vuosittain edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun 31. päivään mennessä. Ilmoitus tulee tehdä valtakunnalliseen NOTTO-rekisteriin rekisterinpitäjän erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.
7. Jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä hakemuksessa esitetyn mukaisesti siten, että alue metsitetään ottamisen päätyttyä.
8. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan kuluttua umpeen.
9. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Mikäli luvan haltija menee konkurssiin ja pesä jatkaa ottotoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta toiselle haltijalle. Ellei ilmoitusta tai siirtoa ole tehty, lupa raukeaa ja viranomainen teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta (MAL 13 a §).

Luvan voimassaolo

Luvan viimeinen voimassaolopäivä on **31.3.2029**, mihin mennessä alueen tulee olla maisemoitu maa-ainelupahakemuksen mukaisesti.

Toiminnan olennaisille muutoksille tulee hakea uusi lupa.

Valvontaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidetuksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvanhaltija ei määräyksestä huolimatta

hoida jälkihoitovelvoitetta, ympäristönsuojeluviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttämällä hakijan asettamaa vakuutta.

Päätöksen noudattaminen muutoksenhausta huolimatta (MAL 21 §)

Ympäristölautakunta määrää luvan hakijan pyynnöstä, että toimintaa voidaan muutoksenhausta huolimatta harjoittaa tätä lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa 1 000 euron vakuuden lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Kyseessä on maa-ainestenottaminen aiemmin vastaavassa käytössä olleella alueella. Täytäntöönpano ei siten tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta

Hakijan on asetettava uusi 1 380 € vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta ennen ottotoiminnan aloittamista.

Maa-aineslupahakemus on jätetty 8.12.2025 ja vakuus määräytyy tuolloin voimassa olleen Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 2025 (hyväksytty Mikkelin seudun ympäristölautakunnassa 12.12.2024 § 110) mukaisesti. Vakuuteen ei ole sisällytetty metsityskustannuksia.

$$\begin{aligned} &= 3\,300 \text{ €/ha} + 0,01 \text{ €/k-m}^3 \\ &= (3\,300 \text{ €} \times 0,4 \text{ ha}) + (0,01 \text{ €} \times 6\,000 \text{ k-m}^3) \\ &= 1\,320 \text{ €} + 60 \text{ €} \\ &= 1\,380 \text{ €} \end{aligned}$$

Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 31.3.2030 asti tai siihen saakka, kunnes alue on maisemoitu ja lopputarkastettu (MAL 12 §).

Lupaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksessä 7 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Lupaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidettu.

Vakuusohje

Asetettavan vakuuden tulee olla Mikkelin seudun ympäristölautakunnan 20.4.2017 § 40 hyväksymän vakuusohjeen mukainen.

Maksut

Lupahakemuksen käsittelystä peritään yhteensä 564 €.

Lupamaksu määräytyy Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja maa-ainestaksan 2025 (hyväksytty Mikkelin seudun ympäristölautakunnassa 12.12.2024 § 110) mukaisesti. Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäisen hankkeen, josta ei tarvitse laatia erillistä ottosuunnitelmaa, maksu on 320 euroa.

Lisäksi hakemuksen kuuluttamisesta peritään taksan mukaisesti kuulemiskustannukset (yhdeksän kirjettä):

= 54 € + 21 € / kuultava

= 54 € + 189 €

= 243 €

Luvanhaltijalta peritään vuosittain valvontamaksua kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti. Lisäksi lupa- ja valvontaviranomainen voi periä maksua luvan voimassaoloaikana tehdystä ottamissuunnitelman muutoksesta, vakuuden muuttamisesta, pakkokeinopäätöksestä ja haltijanvaihdoksesta (MAL 23 §).

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kyseessä on laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäinen hanke, josta ei tarvitse laatia erillistä ottosuunnitelmaa.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Hakemuksen mukaisen toiminnan ei katsota olevan ristiriidassa edellä mainittujen luvan myöntämisen edellytysten kanssa, joten lupa maainesten ottamiselle voidaan myöntää.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan on vähäinen, koska kyse on laajasta avohakkuualueesta. Vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet toteutetaan suunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Ottotoiminta ei aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle eikä toiminnasta aiheudu kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005, 6 §).

Lupamääräys 1. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista. Ennen ottamisen aloittamista luvanhaltijan tulee pyytää alueelle aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että alueella on luvan vaatimat raja- ja korkomerkit.

Lupamääräys 2. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta toiminta ei laajene laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty ja jolle maa-aineslupa on myönnetty.

Lupamääräykset 3 ja 4. Pohjaveteen jätettävän kahden metrin suojaetäisyyden täytyminen tulee varmistaa riittävällä pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailulla. Vähimmäissuojaetäisyys on yleisen käytännön mukainen. Alin ottotaso on määritetty lähimmän ojan vedenpinnan perusteella siten, että alin ottotaso on noin kaksi metriä ojan vesipinnan yläpuolella. Näin voidaan ennalta arvioida, että pohjaveteen jää kahden metrin vähimmäissuojaetäisyys. Ottotaso voi olla myös luvassa määrättyä tasoa alempana, jos toiminnanharjoittaja varmistaa, että alimman ottotason ja pohjaveden pinnan väliin jää vähintään kahden metrin suojaetäisyys. Luvan mukaisesta ottotasosta poikkeamisesta tulee kuitenkin sopia erikseen lupaa valvovan viranomaisen kanssa.

Lupamääräys 5. Maa-ainesten ottamispaikat eivät sovellu romujen tai muiden jätteiden säilyttämiseen tai työkoneiden huoltamiseen. Tällä määräyksellä pyritään pitämään maa-ainestento-alue siistin näköisenä ja turvallisena. Lisäksi määräyksellä pyritään ehkäisemään ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia vahinkoja.

Lupamääräys 6. Ottamistietojen ilmoittaminen on tarpeen luvan valvontaa varten, mutta se palvelee myös mm. tilastointia.

Lupamääräys 7. Alue on oltava lopputarkastuksessa siisti ja nuotoiluiltaan valmis loppukäyttöä varten (metsämaa).

Lupamääräys 8. Kun luvan haltija ilmoittaa ottamisen päättymisestä, alueelle tehdään lopputarkastus, jossa arvioidaan, onko alueen jälkihoito tehty hyväksyttävällä tavalla. Viranomaisen poistaa kohteen valvontaohjelmastaan, päättää vakuuden palauttamisesta ja ilmoittaa edelleen ottamisen päättymisestä NOTTO-rekisteriin.

Lupamääräys 9. Haltijanvaihdoksesta tulee ilmoittaa välittömästi viranomaiselle, koska viranomaisen on hyväksyttävä se.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainoslaki (555/1981): 1 § (*lain soveltamisala*), 3 § (*ainesten ottamisen rajoitukset*), 4 § (*luvanvaraisuus*), 5 § (*ottamissuunnitelma*), 5 a § (*kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma*), 6 § (*luvan myöntämisen edellytykset*), 7 § (*lupaviranomainen ja lausunnot*), 10 § (*luvan voimassaolo*), 11 § (*lupamääräykset*), 12 § (*vakuuden antaminen*), 13 § (*kuuleminen*), 13 a § (*luvan velvoitteista vapauttaminen*), 14 § (*valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia*), 19 § (*päätöksen julkipano*), 20 § (*muutoksenhaku*), 20 a § (*valitusoikeus*), 23 § (*valvontamaksu ja valtion avustus*), 23 a § (*ilmoittamisvelvollisuus*), 23 b § (*tietojärjestelmä*)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1 § (*maa-ainestuluvan hakeminen*), 2 § (*ottamissuunnitelma*), 3 § (*kuuleminen*), 4 § (*lausunnot*), 6 § (*lupapäätöksen sisältö*), 7 § (*tarkastusmenettely*), 8 § (*toimenpiteet maa-ainestuluvan voimassaolon aikana*), 9 § (*maa-ainestuluvain mukaiset ilmoitukset*)

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen ympäristönsuojeluviranomaisen taksa ja maa-ainestaksa 2025 (hyväksytty Mikkelin seudun ympäristölautakunta 12.12.2024 § 110): 2 § (*tarkastusmaksu*), 3 § (*valvontamaksu*), 4 § (*kuuleminen*), 5 § (*vakuudet*)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tiedoksisäännöstä. Asian käsittelystä perittävistä maksuista valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla, kunnan jäsenellä ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Valitusosoitus on liitteenä (MAL 20 §, 20 a §).

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (MAL 19 §).

Hanna Pasonen
ympäristöpäällikkö

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSI ANTAMINEN

Päätös	Hakijalle
Tiedoksi	Lupa- ja valvontavirasto

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joita on kuultu hakemuksesta (9 kpl).

Tieto päätöksestä julkaistaan Mikkelin kaupungin ja Hirvensalmen kunnan verkkosivulla sekä osoitteessa www.julkipano.fi.

